

Mötesanteckning

Datum: 2022-12-01

Diariernr: SSM2022-1705

Dokumentnr: SSM2022-1705-4

Förrättningsdatum: 2022-11-11

Process: 9.2

Handläggare: Michael Egan

Godkänt av: Lisa Ranlöf

Dialogmöte med SKB kring ändringshantering efter PSAR för utbyggnad av SFR

Datum och plats

11 november 2022, via Skype

Deltagare

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB): Avdelning för säkerhet, kvalitet och miljö (2 st.), Avdelning för projekt (1 st.), Avdelning för anläggningsutveckling (2 st.)
Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM): Lisa Ranlöf, Elisabet Höge, Michael Egan

Minnesanteckningar

Syfte med mötet

Mötet hade begärts av SKB som en uppföljning av de frågor kring ändringshantering som avhandlats vid mötet den 4 oktober (SSM2022-1705-3). Agendapunkterna som togs upp under mötet var:

- SKB:s modell för ändringshantering internt och förslag på hur ändringar kan kommuniceras med SSM efter godkänd PSAR.
- Utveckling av anläggningskoncept för befintlig SFR under uppförande av utbyggnaden
- Preliminära tankar kring ändringshantering för kärnbränsleförvaret

SKB:s presentationsmaterial från mötet bifogas dessa anteckningar (se bilaga).

Mötesanteckningar avseende den sista punkten ovan görs i ett separat dokument i ärendet som avser dialog mellan SSM och SKB inför ansökningar om uppförande av Kärnbränsleförvaret och Clink (SSM2022-2029-4).

Hantering av och kommunikation kring ändringar för utbyggt SFR

SKB poängterar att nya lösningsalternativ som uppstår efter godkännande av PSAR kommer att hanteras genom befintliga processer för beredning av beslut samt säkerhetsvärdering av ändringens följder. Bolaget menar att ändringar i slutförvarets

utformning som skulle innebära formell omprövning av hela eller delar av PSAR betraktas om högst osannolika, men att möjligheten måste ändå beaktas i utvärderingsmodellen. Övriga grader av ändringar är indelade i ytterligare tre nivåer, se vidare bild 4 i SKB:s presentation. Om påverkan av föreslagna ändringar under utbyggnadstiden omfattar även befintlig SFR kommer dessa hanteras parallellt enligt ordinarie anläggningsändringsspår för SAR (där omfattningen av SAR diskuteras under nästa agendapunkten).

Sedan förra mötet har SSM övervägt en möjlig villkorsformulering för att beskriva myndighetens förväntningar kring hantering av anläggningsändringar under byggskedet. Arbetet pågår och förslaget är ännu inte juridiskt förankrat, men tanken är att ett sådant villkor kring hur information ska kommuniceras till SSM skulle kunna kopplas till beslut om godkännande av PSAR. Ett sådant villkor skulle förenas med en process där SSM efter en inledande värdering av underlaget återkopplar om ändringen ska granskas eller om uppföljning sker först vid prövningen av ansökan om provdrift. För det fall en granskning initieras kan SSM begära kompletteringar. Granskningen resulterar i en granskningsrapport. Vid behov har SSM möjlighet att utfärda förelägganden eller besluta om villkor. Vid den inledande värderingen av en ändring har SSM också att ta ställning till om ändringen är förenlig med det allmänna villkoret som utfärdats i samband med regeringens beslut om tillstånd och som kan förväntas fastställas i mark- och miljödomstolens dom.

SKB hade vid mötet den 4 oktober framhållit behovet av att få återkoppling från SSM, exempelvis genom ett beslut om godkännande. SSM svarar nu att föreslagna process innebär att SSM utfärdar beslut om godkännande först vid i samband med nästa steg i den stegvis prövningen i enlighet med regeringens villkor, dvs. inför provdriften. Detta förutsatt att det inte sker en omprövning av tillståndet eller en omprövning av PSAR. SKB gav uttryck för att villkorsförslaget troligen i hög grad motsvarar det som SKB benämner ”nivå 2” i sitt presentationsmaterial (bild 4) och att beskriven process motsvarar bolagets behov av återkoppling.

SSM:s formella ställningstagande i frågan om ändringhantering under byggskedet kommer att meddelas genom ett brev till SKB inom ramen för föreliggande dialogärende.

Utveckling av anläggningskoncept för befintlig SFR

SKB informerade om att konceptet för att begränsa omfattningen av SAR för befintlig SFR under byggskedet har vidareutvecklats sedan förra mötet genom samråd och förankring med bolagets säkerhetsledning.

Särskilda förutsättningar gäller för det fysiska skyddet eftersom det kommer att finnas en större mängd ytterligare personal på plats under byggperioden, vilket innebär bl.a. att sätta upp nya gränser för skyddat område. Sådana ändringar hanteras enligt ordinarie anläggningsändringsspår. För övrigt påminner SKB om att SUUS-dokumentet som kommer att lämnas in i samband med ansökan om att påbörja uppförandet kommer att beskriva hur förutsättningarna för fysiskt skydd ändras under utbyggnaden.

SKB redogör vidare för hur konceptet ”tillslutet förvar” anses kunna fungera vad gäller frågor om kärnsäkerhet, strålskydd och strålsäkerheten efter förslutning med en begränsad omfattning av SAR för befintlig del i vilken all typ av transport och förflyttning av avfall inom anläggningen upphör. SKB ser fortsatt ett antal fördelar med en sådan begränsning, inte minst möjliga förutsättningar för att minimera dubbelarbete för SKB och SSM med hänsyn till anmälning/hantering av anläggningsändringar.

Eftersom frågan rör både SSM:s tillsyns- och tillståndsprövningsverksamhet kommer SSM att samordna frågan internt. Myndigheten ställde frågor om hur konceptet fungerar med avseende på ventilation i anläggningen samt tillfällig friklassning av vissa områden i

befintlig SFR och behovet av periodiska kontroller och återkommande underhåll i de olika förvarsdelarna, liksom behov av ändringar eller avsteg från STF. SSM framförde att myndigheten inför ett eventuellt införande av en begränsad SAR för befintligt SFR kommer vilja ha en samlad bild av ändringar och avsteg i förhållande till STF samt hur återkommande underhåll och kontroller planeras anpassas under byggperioden.

SKB konstaterar att det kommer att finnas en de facto stopp för att flytta avfall i befintlig anläggning oavsett vad som omfattas av SAR för befintlig anläggning beskrivs. Att det inte kommer att vara någon användning av transportfordon eller lyftanordningar under perioden då utbyggnaden sker innebär att huvuddelen av alla identifierade riskkällor till spridning av radioaktivt material försvinner. Om det mot förmodan efter begränsning av säkerhetsredovisningens omfattning uppstod behov av att flytta avfall i någon av bergsalarna krävs en godkänd SAR. SSM ställde frågor om SKB ser åtgärder i form av att flytta avfall som en strålsäkerhetsfråga och bolaget framförde att det inte finns händelser och förhållanden som innebär behov av skyndsamt flytt eller annan hantering av avfallet.

SKB uppger att tidpunkten för anmälan av en sådan ändring i omfattningen av SAR kan vara senast Q2 2024, givet att nuvarande planer förutsätter byggstart (inledande sprängningar) under Q4 samma år. SKB önskar därför någon formell återkoppling i frågan innan december 2023.

Nästa möte

Inget datum avtalats. För närvarande förutses inget behov av ytterligare möte innan SSM ger formell återkoppling i frågan om ändringshantering för utbygganden efter godkänd PSAR. Frågan om en eventuell ändring i omfattningen av SAR för befintlig anläggning följs upp i vederbörlig ordning under 2023.

Bilaga

SKBdoc 1995501. *Presentation SKB till SSM dialogmöte 20221111, 2022-11-11.*